

Аналіз

обліково-статистичної роботи в місцевих судах міста Харкова та Харківської області та в територіальному управлінні Державної судової адміністрації України у Харківській області за 2025 рік

Відповідно до Закону України "Про судоустрій і статус суддів", Положення про територіальні управління Державної судової адміністрації України та на виконання плану роботи територіального управління Державної судової адміністрації України у Харківській області (далі – територіальне управління), відділом організаційного забезпечення діяльності судів та судової статистики (далі – відділ) проаналізовано стан організації ведення обліково-статистичної роботи в територіальному управлінні та місцевих судах міста Харкова та Харківської області.

Однією з основних функцій судової влади у правовій державі є охорона та захист гарантованих Конституцією, законами України, Конвенцією про захист прав і основоположних свобод людини та іншими міжнародними договорами України прав і свобод людини і громадянина, а також прав юридичних осіб і держави на засадах верховенства права.

Указом Президента України № 64/2022 від 24 лютого 2022 року в Україні введено воєнний стан.

Рішенням від 24 лютого 2022 року № 9 Рада суддів України звернула увагу всіх судів України, що навіть в умовах воєнного або надзвичайного стану робота судів не може бути припинена, тобто не може бути обмежено конституційне право людини на судовий захист.

В умовах воєнного стану гарантоване Конституцією України право на судовий захист не припиняється та не обмежується, проте може здійснюватися з певними особливостями.

Формально введення воєнного стану не впливає на процес здійснення судочинства, але є фактори, які на практиці позбавляють можливості забезпечити безперебійну роботу суду в період війни.

У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та введенням в Україні воєнного стану, неможливістю тимчасово здійснювати правосуддя через активні бойові дії на Харківській області, розпорядженням Вищої ради правосуддя було зміно територіальну підсудність судових справ 9 судів Харківської області та передано судові справи для розгляду до судів міста Харкова.

Станом на 01.01.2026 двадцять вісім з тридцяти семи місцевих судів міста Харкова та Харківської області здійснюють правосуддя.

Попри веденого воєнного стану, ведення активних бойових дій на території Харківської області, територіальним управлінням здійснено комплекс заходів щодо організаційного забезпечення діяльності судів, заходів з реалізації основних завдань обліково-статистичної роботи: забезпечення достовірності, об'єктивності, оперативності, стабільності та цілісності інформації про роботу судів з основної діяльності.

Організація роботи суду здійснюється відповідно до Законів України «Про судоустрій і статус суддів», «Про державну службу», «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», «Про правовий режим воєнного стану», Кодексом законів про працю України, іншими нормативно-правовими актами.

Діловодство в територіальному управлінні ведеться відповідно до вимог Інструкції з діловодства в Територіальному управлінні Державної судової адміністрації України у Харківській області, затвердженої наказом від 21.11.2017 № 01-06/120 (зі змінами).

Протягом 2025 року робота територіального управління здійснювалась відповідно до наказів, доручень Державної судової адміністрації України, планів роботи територіального управління, відділу організаційного забезпечення діяльності судів та судової статистики та інших структурних підрозділів територіального управління, плану роботи експертної комісії територіального управління, плану роботи архівного підрозділу та плану колегії територіального управління. Плани робіт складені по всім напрямкам роботи територіального управління. Заплановані заходи на 2025 рік виконані територіальним управлінням повністю.

Також на виконання наказу Державної судової адміністрації України від 24.12.2025 № 01-06/321 розроблено узагальнений План реалізації заходів контролю ідентифікованих ризиків у діяльності територіального управління Державної судової адміністрації України у Харківській області та узагальнений Перелік ідентифікованих ризиків у діяльності територіального управління Державної судової адміністрації України у Харківській області, які затверджені начальником Територіального управління 24.12.2025.

Взагалі, окрім зазначених листів та проведених навчань територіальне управління оперативно доводить до місцевих судів інформацію, отриману від Державної судової адміністрації України та ДП "ІСС", інформує про зміни в Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах, затвердженої наказом Державної судової адміністрації України № 814 від 20.08.2019 (зі змінами), Положенні про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України від 26.11.2010 № 30 (зі змінами), інших нормативних актів та документів.

Спеціалісти територіального управління постійно надають методичну та практичну допомогу працівникам місцевих судів міста Харкова та Харківської області.

Спеціалістами відділу постійно надається методична та практична допомога працівникам, які займаються в суді первинним обліком справ і матеріалів, заповненням статистичних карток, стосовно яких судом розглянуто кримінальні справи (провадження), а також складанням звітів.

На підставі наказу начальника територіального управління від 05.12.2024 № 01-06/141, станом на 31.12.2025 територіальним управлінням проведено 9 перевірок стану організації роботи місцевих судів міста Харкова та Харківської області, а саме Індустріального, Шевченківського районних судів міста Харкова, Зачепилівського, Харківського, Кегичівського, Сахновщинського районних судів, Златопільського міськрайонного суду та Чугуївського міського суду Харківської області.

За результатами проведених перевірок організації роботи судів, комісією територіального управління склалися довідки, копії яких були доведені до відома керівництва судів. У разі виявлення порушень, були встановлені строки для усунення таких порушень.

На виконання пункту 9 розділу 1 Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України, затвердженої наказом Державної судової адміністрації України від 20.08.2019 № 814 місцевими судами міста Харкова та Харківської області, в грудні 2024 року судами було проведено перевірки стану діловодства судам. За результатами проведених перевірок, судами до територіального управління було направлено висновки по проведеним заходам.

На виконання наказу начальника територіального управління від 11.11.2024 № 01- 06/127, відповідно до розділу 2 глави 3 пункту 11 Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затверджених наказом Міністерства юстиції України 18.06.2015 № 1000/5 та в Міністерстві юстиції України 22 червня 2015 року за № 736/27181 та пункту 86 Інструкції з діловодства в територіальному управлінні Державної судової адміністрації України у Харківській області, затвердженої наказом начальника територіального управління 21.11.2017 № 01-06/120, комісією управління 23.11.2025 було проведено перевірку наявності печаток та штампів територіального управління.

За результатами перевірки було складено відповідний акт, встановлено наявність всіх печаток та штампів територіального управління. Зберігання та використання печаток і штампів здійснюється відповідно до чинного законодавства та Положення про порядок виготовлення, обліку, зберігання, використання та знищення печаток і штампів в територіальному управлінні Державної судової адміністрації у Харківській області, затвердженого наказом начальника територіального управління № 101 від 23.12.2016.

Протягом 2025 року територіальним управлінням між прокуратурою Харківської області та місцевими загальними судами міста Харкова та Харківської області було проведено взаємозвірку щодо наповнення Єдиного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, щодо наповнення Єдиного державного реєстру досудових розслідувань.

Щомісяця територіальним управлінням проводиться перевірка щодо наявності та актуальності інформації на офіційних веб-сайтах судів та управління.

Протягом 2025 року у повному обсязі направлялись відповіді на запити органів прокуратури, МВС, апеляційного суду, інших установ щодо надання певної статистичної інформації у сфері судової статистики.

Щомісячні, квартальні контролю територіальним управлінням виконувалися своєчасно.

Зведені річні статистичні звіти територіальним управління подані до Державної судової адміністрації подані своєчасно, відповідно до термінів, визначених наказами Державної судової адміністрації України.

Керівництвом територіального управління проводяться оперативні наради з керівниками структурних підрозділів.

В територіальному управлінні значна увага приділяється роботі зі зверненнями громадян та запитами на отримання публічної інформації.

Територіальним управлінням особистий прийом громадян керівництвом нашої установи здійснюється в режимі відеоконференції, відповідно до Порядку особистого прийому громадян посадовими особами Державної судової адміністрації України та її територіальних управлінь в режимі відеоконференції, затвердженого наказом Державної судової адміністрації України від 26 березня 2020 року № 141 та на підставі наказу начальника територіального управління від 30 грудня 2022 року № 01-06/61.

В липні та грудні 2025 року територіальним управлінням проведено аналіз роботи зі зверненнями громадян.

Організація роботи зі зверненнями громадян, що надійшли до територіального управління Державної судової адміністрації України у Харківській області, здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про звернення громадян».

В 2025 році в територіальному управлінні Державної судової адміністрації України у Харківській області на розгляді знаходилося 138 звернень (з них 29 заяв), що на 27,1 % більше, ніж у 2024 році.

Станом на 31.12.2025 в територіальному управлінні розглянуто скарг та заяв:

- по суті в територіальному управлінні розглянуто – 71 скаргу (в 2024 році розглянуто 55 скарг);
- направлено за належністю 16 звернень;
- залишено без розгляду 16 звернень.

Станом на 1 січня 2026 року залишок нерозглянутих звернень в територіальному управлінні склав 6 звернень. В аналогічному періоді минулого року залишок складав 13 скарг.

Із 71 розглянутих територіальним управлінням скарг в 2025 році, 54 скарги визнані необґрунтованими, що складає 76,1 % від кількості розглянутих по суті скарг.

Визнано обґрунтованими 17 скарг, або 23,9 % від загальної кількості розглянутих звернень територіальним управлінням протягом 2024 року.

У попередньому звітному періоді цей показник складав 14 скарг, або 25,6%.

Актуальними питаннями більшості звернень були щодо організації роботи місцевих судів міста Харкова та Харківської області, місцезнаходження судових справ, інформація щодо руху справ та отримання копій судових рішень в умовах воєнного стану.

Територіальне управління намагається якнайшвидше здійснити розгляд зазначених звернень протягом тижня, надати повну та обґрунтовану відповідь громадянам.

Перевірок скарг з виїздом до судів протягом 2025 року не було.

Також на розгляді територіального управління протягом 2025 року перебувало 133 інформаційних запити. Всі інформаційні запити розглянуті у відповідності до Закону України «Про доступ до публічної інформація».

Територіальним управлінням узагальнено інформацію, надану місцевими судами міста Харкова та Харківської області з питань організації роботи з ведення діловодства та встановлено наступне.

Указом Президента України з 24 лютого 2022 на території України введено воєнний стан.

Введення воєнного стану не впливає на процес здійснення судочинства. Зокрема, відповідно до ст. 26 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» скорочення чи прискорення будь-яких форм судочинства в умовах воєнного стану забороняється. Водночас на практиці забезпечити безперебійну роботу суду в період війни вкрай важко.

Але, не дивлячись на те, що бойові дії за Харків та його околиці в ході повномасштабного вторгнення російських військ до України тривали з 24 лютого 2022 року до 11 вересня 2022 року, на виконання рішення РСУ «Щодо вжиття невідкладних заходів для забезпечення сталого функціонування судової влади в Україні в умовах припинення повноважень ВРП та воєнного стану у зв'язку зі збройною агресією з боку рф» від 24.02.2022, з урахуванням рекомендацій РСУ щодо роботи судів в умовах воєнного стану, опублікованих 02.03.2022 та наказу Голови Верховного Суду від 04.03.2022, згідно з яким встановлено особливий режим роботи й запроваджено відповідні організаційні заходи, суди, здійснюючи свою діяльність на засадах верховенства права, виконали основну місію, визначену Законом України «Про судоустрій і статус суддів» - забезпечив кожному право на справедливий суд та повагу до інших прав і свобод, гарантованих Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Судами, для захисту та забезпечення прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у 2025 році продовжено здійснення комплексу заходів щодо організаційного забезпечення діяльності судів з реалізації основних завдань обліково-статистичної роботи: забезпечення достовірності, об'єктивності, оперативності, стабільності та цілісності інформації про роботу суду з основної діяльності.

Планування роботи місцевих судів знаходиться на належному рівні. Робота судів планувалась шляхом складання Планів робіт суду на 2025 рік, які були затверджені керівництвом суду. Плани робіт складені по всіх напрямках діяльності суду. З планами робіт ознайомлені всі працівники суду, відповідальні за виконання запланованих заходів. Відмітки про виконання запланованих заходів проставляються в планах робіт по всіх пунктах із зазначенням номеру номенклатурної справи та дати виконання.

Керівниками апаратів судів проведено роботу щодо забезпечення неухильного дотримання працівниками суду антикорупційного законодавства України; проведено оперативні наради щодо планування роботи, виконання плану роботи судів, організаційних заходів з підвищення кваліфікації працівників апарату суду, стану виконання норм антикорупційного законодавства України, підсумків роботи апаратів судів; тощо.

Періодично у поточному році, з метою підбиття підсумків роботи суду, координації та підвищення ефективності діяльності апаратів судів, проводилися оперативні наради за участю керівництва суду.

Всі документи, що надходять до суду, реєструються в КП «Д-3», КП «Діловодство спеціалізованого суду». Реєстрація вхідної кореспонденції, заповнення ОСК по всіх категоріям справ, розподіл справ між суддями здійснюється в судах відповідно до вимог Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України 26.11.2010 № 30 (у редакції рішення Ради суддів України від 02 квітня 2015 року № 25).

Первинний облік, заповнення ОСК, складання статистичної звітності про стан здійснення правосуддя в судах здійснюється працівниками апаратів судів, відповідно до посадових обов'язків та на підставі наказів керівників апаратів судів.

Керівництвом апарату суду постійно проводяться перевірки щодо повноти та своєчасності заповнення ОСК в автоматизованій системі документообігу суду. За результатами перевірок складаються відповідні довідки та акти, які обговорюються на оперативних нарадах. У разі виявлення недоліків приймаються заходи щодо їх усунення та недопущення в подальшій роботі.

З метою повноцінного запровадження підсистеми «Електронний суд» та забезпечення його нормальної роботи в судах.

Статистичні звіти про роботу судів за 2025 рік були складені місцевими загальними судами міста Харкова та Харківської області в автоматичному режимі за допомогою КП «Д - 3». До територіального управління звіти були подані судами своєчасно. Зведені статистичні звіти були подані територіальним управлінням у терміни, визначені наказами Державної судової адміністрації України.

З метою нормативного забезпечення функціонування й удосконалення обліково-статистичної роботи, діловодства та організації роботи з питань судової статистики у місцевих судах міста Харкова та Харківської області, відділом постійно надаються методичні рекомендації щодо порядку складання статистичних звітів, вирішуються питання, які виникають при побудові звітів. Для вирішення проблемних питань залучаються представники РСП у Харківській області ДП «ІСС».

Місцевим загальним судам міста Харкова та Харківської області спеціалістами відділу було зроблено нагадування щодо подання річної звітності на підставі наказу Державної судової адміністрації України від 23.06.2018 № 325 (в редакції наказу від 20.08.2019 № 828 зі змінами).

Статистичні картки на особу, стосовно якої розглянуто кримінальні провадження заповнюються судами відповідно до вимог Інструкції щодо формування картки на особу, стосовно якої судом розглянуто матеріали кримінального провадження, затвердженої наказом Державної судової адміністрації України 05.12.2013 № 169. Заповнення карток в КП «Д-3» здійснюється працівниками апарату суду, відповідальними за зазначену ділянку роботи суду.

Відповідно до вимог п. 4.2 вищезазначеної Інструкції судами щоквартально до територіального управління направляється інформація про кількість сформованих карток.

Всі статистичні звіти в судах формуються на підставі даних, внесених в КП «Д-3» автоматично.

Слід зазначити, що робота в КП «Д – 3» в судах міста Харкова та Харківської області знаходиться на належному рівні. В кожному суді визначені відповідальні особи за заповнення карток первинного обліку та особи, відповідальні за складання статистичних звітів.

З огляду на викладене вище, з урахуванням умов воєнного стану, можна зробити висновок, що протягом 2025 року, суди здійснювали свою обліково-статистичну роботу, забезпечуючи безпеку учасників судових процесів, відвідувачів суду, працівників суду, на належному рівні і відповідно до

нормативно-правових документів, які регулюють питання діловодства та судової статистики і узагальнення судової практики.

Для покращення організації обліково-статистичної діяльності в майбутньому, судами постійно ведеться активна робота щодо аналізу і доопрацювання нормативно-правових актів, що стосуються впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, а також цифровізації процесу взаємодії громадян із судами.

За результати проведеного узагальнення необхідно зазначити, що стан обліково-статистичної роботи в територіальному управлінні та місцевих судах міста Харкова та Харківської області знаходиться на належному рівні. Разом з тим, з метою покращення стану обліково-статистичної роботи у місцевих судах та недопущення помилок у звітності судів, вважаємо за доцільне рекомендувати:

Керівникам апаратів місцевих судів міста Харкова та Харківської області:

- забезпечити контроль за своєчасним виконанням наказів та доручень Державної судової адміністрації України, територіального управління Державної судової адміністрації України у Харківській області;

- посилити особистий контроль за веденням судової статистики у суді, звернути увагу на достовірність показників звітності про стан здійснення правосуддя;

- встановити контроль щодо повноти заповнення обліково-статистичних карток на справи всіх категорій при передачі справ до канцелярій суду;

- посилити контроль за веденням обліково-статистичної роботи, приділяючи особливу увагу первинній реєстрації та обліку справ і матеріалів, які надійшли до суду, заповненню документів первинного обліку, вчасності здачі секретарями судових засідань справ до канцелярії суду. Раз у квартал запровадити (у разі проведення - продовжити) проведення перевірок на предмет відповідності даних обліково-статистичних карток матеріалам справи;

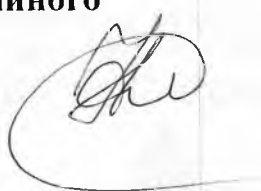
- вживати заходів щодо недопущення порушень виконавської дисципліни;

- проводити навчання з працівниками апарату суду;

- підтримувати у контрольному стані всі інструктивні та методичні матеріали щодо обліково-статистичної роботи; детально опрацьовувати усі функції автоматизованої системи документообігу суду – у разі виявлення помилок чи невідповідностей, направляти їх до територіального управління для узагальнення, по технічних питаннях – невідкладно подавати заявки до центру технічної підтримки програми;

- після кожного звітного періоду аналізувати дані стану здійснення правосуддя та стан обліково-статистичної роботи, з висвітленням своїх пропозицій щодо покращення організації даної ділянки роботи у суді.

**Начальник відділу організаційного
забезпечення діяльності
судів та судової статистики**

Наталя МЕРЕНЦЕВА